

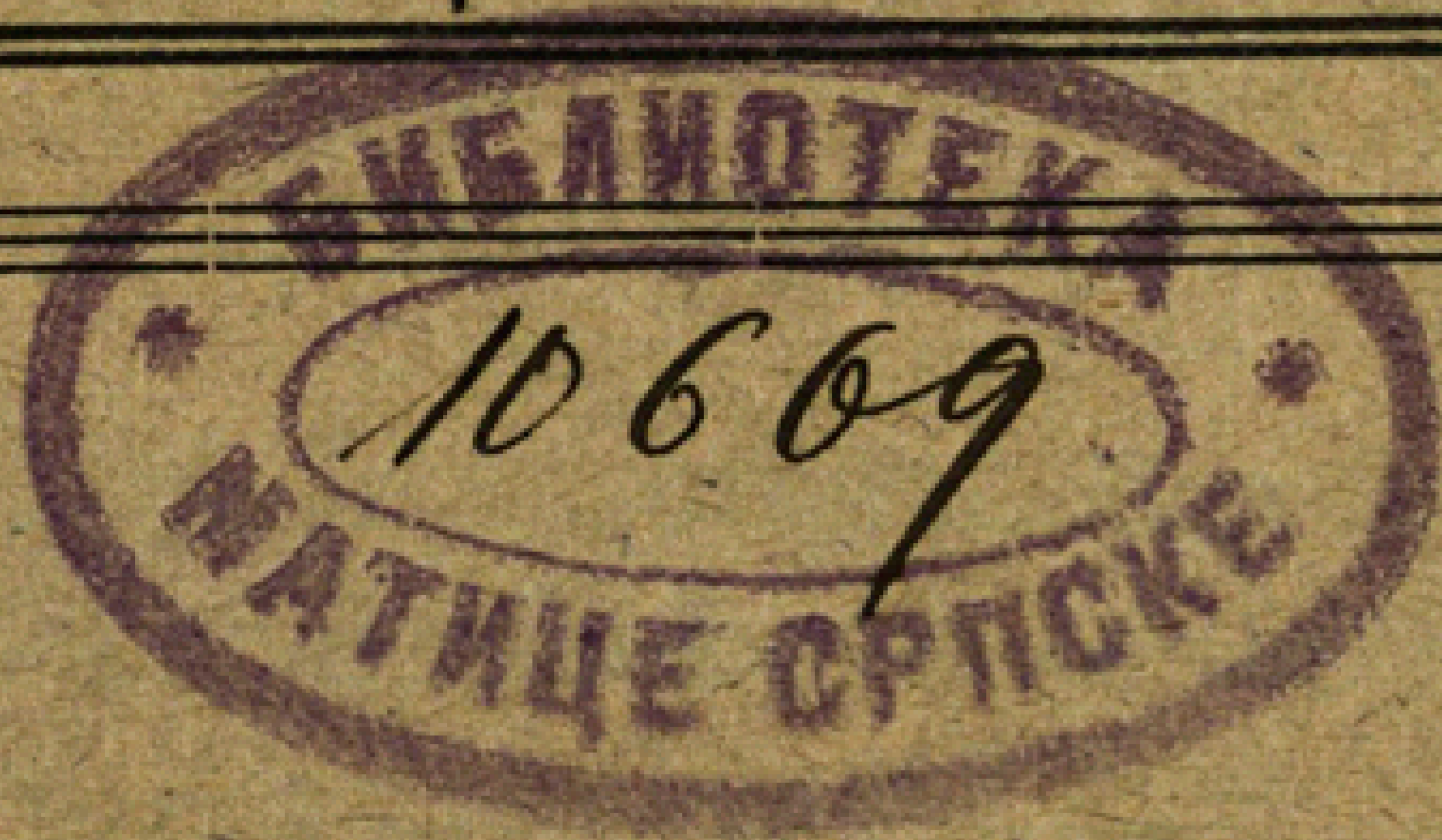
Г Л А С Н И К

ЦРКВЕНИ, ШКОЛСКИ И ДРУШТВЕНИ ЛИСТ.

Издаје : Управа
срп. Епархије
Темишварске

Излази 1. сваког месеца. Уредништво
и Администрација у Timișoara-Cetate,
Piața Unirii Nr. 2. Телефон бр. 523.
(Рукописи се не враћају.)

Уређује :
Слоб. Костић
Епарх. бележ-
ник.

Садржај :

1. Еп. Георгије : Беседа на опелу Марка Богдана.
2. Извештај о архијерејским посетама и богослужењима у Епарх. темишварској у 1930. године.
3. Слоб. Костић : Српска црква и школа у краљевини Румунији 1930. године.

Г Л А С Н И К

ЦРКВЕНИ, ШКОЛСКИ И ДРУШТВЕНИ ЛИСТ.

Б е с е д а

на опелу *Марка Богдана*, потпретседника Епархијског административног одбора, изговорена у Великој Кикинди 27. јан. (9 фебруара) 1931. године од Епископа ГЕОРГИЈА.

„Јер си земља“, рекао је Господ првome човеку, „и у земљу ћеш да се враћаш“ (Бит. 3., 9.).

Оно што је на нама трошно и пролазно, ето, по Божјој непромењливој уредби, мора да се истроши и у прах распадне.

Али то смртно тело наше може уз помоћ бесмртне душе у себи да твори бесмртна дела. Свако добро дело наше бесмртно је. Ни чаша воде пружена ближњему, по речима Спаситељевим, не може да пропадне. Свако добро дело наше па и онај најмањи добар уплив који зрачи на околинду душа наших не пропада, него остаје и после нас као духовно и морално благо нашем потомству у наслетство. Неизмерна је вредност наших добрих дела, јер она не само да су непропадљива, него могу још и да расту и множе се у бесконачност и после смрти наше. Зар је једно мало задушно дело нарасло у потомству не само у звучној вредности него још више у духовним и моралним вредностима и капиталима?

Велика је зато наше утеха да је сваки човек способан да у смртном телу твори и за собом да

остави бесмртна и непроцењива дела која душу у царству славе прослављају вечно.

Зар треба и за то примера?

Родитељ који изведе на пут потомство зар није себе овековечио? Колико се у том потомству налази уложена његова не само обичнога него још више духовнога и моралнога капитала? И како може да нестане онога духовнога блага које наслеђује од предака потомство и преноси то са колена на колено у небројеним облицима добрих особина и добрих уплива који се још и развијају и множе?

Јавни раденик који нађе себи круг рада и у широј породици јавнога живота, зар није могао да стече и така бесмртна дела која ће да чува и расплођава сав народ и све човечанство које је он богатио духом својим?

Наш драги и далеко познати покојник Марко Богдан кога трошно тело данас предајемо мајци земљи, оставио је за собом тако видљиво и невидљиво угледно наследство и за своје потомство и за народ.

Хришћанска душа покојникова, добра и просвећена, не само да је зрачила него је из себе распала доброту. Она је била елеменат који ублажава, стишава и умирује и још више, који удружује, сродњава и спаја душе у братске заједнице.

Не само мудри савети покојникови, него и смишљено руковођење свих послова за које је његова богата душа доспевала, и све установе које је он основао или помогао основати сведочиће трајно о његовим добрим делима.

Све несугласице знао је покојник да измири и спорове да реши по оном највишем закону „који све сноси, све верује, свему се нада, све шрпи“, и

„покрива мноштво греха“, и који се зове љубав хришћанска.

За скоро три десетине година нашега заједничког рада, на црквеном пољу, можемо овде да посведочимо: да тога честитога нашег сарадника никада није изневерила његова жива и предана заузимљивост за црквене послове, његова смиреност и ненаметљивост са својим зрелим мишљењима и његово уважавање и одано помагање црквених власти,

У свима многобројним телима и одборима, и на сваком састанку и саветовању о општекорисним пословима покојник је увек остао себи доследан, да не штеди своје радне снаге, да даје и од своје душе све што може, а да не измиче ни испред тешкоћа и жртава.

Зато је наш покојник остао и на сутону живота и до краја раден и одлучан, уважен и омиљен.

Покојник наш који нас привидно оставља, остаје међу нама као пример доброг човека и вредног, плодног и заслужног јавног раденика.

Успомену покојнога и честитога Богдана Марка и његов светао пример очуваћемо у потомству а његове тековине привредне и културне помагаћемо, и тако добра дела његова унапређиваћемо чинећи на тај начин трајан помен своме ближњем.

Нека је добром покојнику нашем Марку и сада и у свакој прилици од нас искрено изречено:

Вечан му помен! И вечна му хвала и слава!

И з в е ш т а ј

о архијерејским посетама и богослужењима у Епархији темишварској 1930. године.

Архијерејске посеће учињене су 1930. год. у овим местима:

1. Темишвар, 2. Арад, 3. Арад-Гај, 4. Темишвар (други пут), 5. Темишвар-Фабрика, 6. Парац, 7. Чаково, 8. Манастир Св. Георгије, 9. Бан. Аранђелово, 10. Бала, 11. Манастир Кусић, 12. Манастир Златица, 13. Златица (село), 14. Темишвар (трећи пут), 15. Темишвар-Мехала, 16. Срп. Арадац, 17. Вел. Бечкерек, 18. Чока, 19. Санад, 20. Нова Кањижа, 21. Бан. Аранђелово (други пут) и 22. Темишвар (четврти пут).

Служене архијерејске литургије :

А) У Епархији.

1. у Вел. Кикинди, на Васкресеније и Ускрс, Први дан 7/20. IV. ;
2. у Темишвару, Други дан Ускрса 8/21. IV. ;
3. у Араду, у храму Св. апостола Петра и Павла, Трећи дан Ускрса, 9/22. IV. ;
4. у Темишвару, у Епископској капели Св. Георгија, 22/IV. 5/V. ;
5. у Ман. Св. Георгија, на Бурђев дан, 23/IV. 6/V. {и крсни ход о манастирској слави ;
6. у Вел. Кикинди, Први дан Духова 26/V. 8 VI. ;
7. у Вел. Кикинди, у Ман. Св. Тројице, Други дан Духова, 27/V. 9/VI. и крсни ход о манастирској слави ;
8. у Бали, у храму Св. Архистратига, 7/20. VII. ;
9. у Манастиру Кусићу, 4 17. VIII. ;
10. у Темишвару-Мехали, у храму Св. О. Николаја, на Преображење, 6 19. VIII. ;
11. у Вел. Бечкереку, у храму Св. Успенија 15/28. VIII. и крсни ход славски са освећењем водике у општини Града и цркв. општини ;
12. у Вел. Кикинди, у храму Св. О. Николаја 28/IX. 11/X. ;
13. " " " " " " " " 29/IX. 12/X. ;
14. " " " " " " " " 30/IX. 13/X. ;
15. у Новој Кањижи, у храму Св. архангела Михаила и Гаврила, 8/21. XI. ;
16. у Вел. Кикинди, у храму Св. О. Николаја, 10 23. XI. ;
17. " " " " " " Ман. Св. Тројце, 3/16. XII. ;
18. " " " " " " Св. О. Николаја, 4/17. XII. ;
и благодарење за Краља ;
19. " " " " " " Ман. Св. Тројице, 15/28. XII. ;

20. у Темишвару, у храму Св. Вазнесенија 17/30. XII.;
 21. „ „ „ „ „ „ 18/31. XII.;
 22. „ „ „ „ „ „ 19/XII. 1930.
 1/I. 1931.;
 23. у Вел. Кикинди, у болници храм Св. Врачева 24/XII.
 1930. 6/I. 1931.
 24. у Вел. Кикинди, у храму Св. О. Николаја, на Бо-
 жић 25/VII. 1930. 7/I. 1931.
 25. у Вел. Кикинди, у Ман. Св. Тројице, Други дан
 Божића 26/XII. 1930. 8/I. 1931.

Б) Ван Епархије :

26. у Београду, у храму Рождества Богородице на Беле
 Покладе 17/II. 2/III.;
 27. у Београду, у храму Св. Вазнесенија, у Недељу
 Православија, 24/II. 9/III.;
 28. у Београду, у храму Св. Константина и Јелене, на
 Вождовцу, у Другу недељу Вел. поста 3 16. III.;
 29. у Београду, у храму Св. Саве, у Недељу Крстопо-
 клону, 10/23. III.;
 30. у Београду, у Саборној цркви, у Четврту недељу
 Вел. поста 17/30. III.
 31. у Београду, у Руској цркви, у Пету недељу Вел.
 поста 24/III. 6/IV.;
 32. у Београду, у Саборној цркви на Благовести 25/III.
 7/V.;
 33. у Београду, у Саборној цркви на Цвети, 31/III. 13/V.;
 34. „ „ „ храму Св. Саве, у Недељу св. отаца
 19/V. 1/VI.;
 35. у Ман. Раваници, у Срему, на Видов Дан 15 28. VI.;
 36. у Манастиру Патријаршије у Пећи, о устоличењу
 Њ. Св. Патријарха, 23 VI. 6/VII.;
 37. у Скопљу, 30/VI. 13/VII.;
 38. у Тополи на Опленцу 26 VIII. 8/IX.;
 39. у Земуну, на Рождество Богородице, 8 21. IX.
 40. у Срем. Карловцима у храму Св. Ваведенија 13/26. X.;
 41. „ „ „ „ „ Св. Апостола, на Св.
 Параскеву 14/27. X.;
 42. у Манастиру Крушедолу, 20/X. 2/XI.;

43. у Срем. Карловцима, у храму Св. Ваведенија 27/X. 9/XI. ;
 44. у Срем Карловцима, у храму Св. Апостола, 3 16. XI. ;
 45. у Вршцу, у еписк. капели 19 XII. 1930. 2/I. 1931. ;
 46. у Вршцу, у храму Св. О. Николаја, 20/XII. 1930. 3 I. 1931. ;

Сем светих литургија и са њима у вези богослужења служена су још и ова богослужења :

1. у Вел. Кикинди, на Богојављеније Велико Водоосвећење ;
 2. у Београду, венчање Јулије Н. Цоловића и Александра Маринковића, 3/16. II. ;
 3. у Тополи, на Опленцу помен Краљу Петру, 19/II. 4/I. ;
 4. у Београду, у Саборној цркви причешће ученика сред. школе 23/II. 8/III. ;
 5. у Београду, парастос оснивачима и члановима Првог Београдског Певачког Друштва, 17/30. III. ;
 6. у Београду, Молепствије за Патријарха Димитрија, 24/III. 6/IV. ;
 7. у Араду, 9/22. IV. помен упокојеним интернирима ;
 8. у Вел. Кикинди, 14/27. IV. парастос Војводи Степи ;
 9. „ „ „ Крсни ход на жита, 21/IV. 4/V. ;
 10. у Ман. Раваници, на Видов Дан парастос 15 28. VI. ;
 11. у Вел. Бечкереку, вечерње у храму Св. Ваведенија и бденије у храму Св. Успенија 14/27. VIII. ;
 12. у Вел. Бечкереку, Вечерње у храму Св. Ваведенија 15 28. VIII. ;
 13. у Вел. Кикинди, парастос Патријарху Димитрију, 29/X. 11, X. ;
 14. у Срем. Карловцима, парастос Патријарху Георгију, 27/X. 9/XI. ;
 15. у Чоци јутрење 8 21. XI. ;
 16. у Обилићеву, вечерње 9 22. XI. ;
 17. у Вел. Кикинди, освећење заставе Пев. Друштва Гусле, 10/23. XI. ;
 18. у Вел. Кикинди у Манастиру, парастос ктиторки Меланији, 3/16. XII. ;
 19. у Вел. Кикинди, у храму Св. О. Николаја, парастос Епископу горњо-карловачком Илариону, 24 XII. 930. 6/I. 931.

Рукоположен су у години 1930.

1. Адамов Душан, из Мокрина, за ђакона у Београду, 17/II 2/III.;

2. Чоловић Будимир, из Јеловика, за ђакона у Београду, 3/16. I.;

3. Остојић Славко, из Темишвара-Фабрике, у Темишвару за ђакона 22/IV. 5/V. и у Ман. Св. Георгија 23/IV. 6/V. за презвитера ;

4. Которач Миливој, из Нађлака, у Београду, 19/V. 1/VI. за ђакона а у Вел. Кикинди 26/V. 8/VI. за презвитера ;

5. Дражић Георгије, из Мокрина, у Срем. Карловцима 13/26. X. за ђакона и 14/27. X. за презвитера ;

6. Бугарин Љубомир, из Темишвара-Мехале, у Вел. Кикинди 28/IX. 11/X. за ђакона и 29/IX. 12/X. за презвитера ;

7. Бебић Никола, из Темишвара-Мехале, у Вел. Кикинди 29/IX. 12/X. за ђакона и 30/IX. 13/X. за презвитера ;

8. Миленковић Стојан, из Епарх. нишке, у Ман. Крушедолу 20 X. 2/X. за презвитера ;

9. Монах Никанор (Иличић), из Новог Бечеја, у Новој Кањижи 8/21. XI. за ђакона.

Освећења.

Њ. Пр. Г. Епископ троносао је ове св. храмове :

1. Капелу Св. Вмучен. Прокопија у Ђали 7/20. VII. (нова грађевина).

2. Манастир Кусић храм 4/17. VIII. (из темеља обновљена грађевина) ;

3. храм у Новој Кањижи 8/26. XI. (Обновљени храм) ;
и 4., освети звона у Вел. Бечкереку, храма Св. Успенија и Св. Ваведенија.

Према евиденцији која се води службено служено је 46, литургија, у епархији 25, и ван епархије 21, и изговорено је проповеди и беседа 110.

Из Епископске канцеларије 31/XII. 1930. 12/I. 1931.

ОСНОВНИ ПИТОМЉИ У БИТОЛАМА И ОКОЛИНАМА

Српска црква и школа у Румунији 1930. г.

— прота Слободан Костић, Темишвар —

(Наставак).

Од 1928. године се фонд из године у годину повећава тако да данас има већ пристојну своту основе.

Стање фонда је следеће :

1922. година стање леја	2133.50
1923. " " "	63,112.50
1924. " " "	90,907.50
1925. " " "	10,5092.50
1926. " " "	140,350.22
1927. " " "	127,075.22
1928. " " "	106,005.22
1929. " " "	137,400.44
1930. " " "	343,867.22

Мировинско питање учитеља је животно питање наше. Уверени смо да ће меродавни настојати да се ово питање по наше учитељство повољно реши и нашим учитељима осигура заслужена мировина.

Школски учбеници

Наше школе нису имале одобрене школске учбенике од 1919. до 1929. године. У школама су употребљаване затечене старе школске књиге и нове, које су набављане из Југославије. Рад у школи је био врло отежан.

Одлуком Министарства Наставе (Стални Савет) од 6/III, 1929. године бр. 58 одобрена је употреба следећих књига у српским вероисповедним основним школама у Краљевини Румунији :

1. Буквар од Др. В. Ђисаловића и Ђ. Терзин,
2. Славенски Буквар : издање Српске Манастирске штампарије Ср. Карловци,
3. прота А. Живановић : Библијска Историја за II. разред основних школа,
4. Јован Борота : Библијска повест за Основне школе,
5. Др. Георгије Летић . Катихизис за III. разр.
6. Словенска Читанка за IV. разред издање : Срп. Манастирске штампарије,
7. Ђока Милић : Литургија за основне школе,
8. прота А. Живановић : Зборник Молитава.

Одлуком Министарства Наставе (Стални Савет) од 13/X. 1930. бр. 623 и 624 одобрени су за учбенике у српским вероисповедним основним школама следећи рукописи :

Манојло Попов : Српска Читанка за II. разред српских основних вероисповедних школа, Темишвар 1930.

Манојло Попов : Српска Читанка за IV. разред српских основних вероисповедних школа, Темишвар 1930.

У најкраћем времену ће бити на одобрење поднесена читанка за III. разред и потребни рачунски учбеници, те ће школа имати одобрене све школске учбенике.

1	2	3	4	5	6	7	8
Буквар од Др. В. Ђисаловића и Ђ. Терзин	Славенски Буквар : издање Српске Манастирске штампарије Ср. Карловци	прота А. Живановић : Библијска Историја за II. разред основних школа	Јован Борота : Библијска повест за Основне школе	Др. Георгије Летић . Катихизис за III. разр.	Словенска Читанка за IV. разред издање : Срп. Манастирске штампарије	Ђока Милић : Литургија за основне школе	прота А. Живановић : Зборник Молитава

Лични подаци учитеља стање 1. јан. 1931. год.

58

Текући број	Име и презиме учитеља	Место службе	Место, година, дан рођења	Свршио средње школе IV. разр. место, година	Свршио учит. школу Место, година	Слушао учит. течај, место, година	Положено испит на св. испит. предм.	Од када служби
1	Ђура Миланковић	Арад	Сомбор 1882. 22/V.	Сомбор 1889.	Сомбор 1903.	—	1924.	1903.
2	јереј Јован Драгојевић	Арад-Гај	Влстмиклуш 1896. 31/I.	Влстмиклуш 1911.	Сомбор 1915.	—	—	1915.
3	Ђура Керпенишан	Варјаш	Влстмиклуш 1899. 10. IX.	Влстмиклуш 1914.	Сомбор 1919.	—	1924.	1920.
4	Васа Росић	Варјаш	Варјаш 1900. 2/III.	Темишвар 1919.	—	Темишвар 1920—1924.	—	1919.
5	Ангелина Савић	Варјаш	Варјаш 1910. 10/III.	Новибечеј 1925.	Сомбор 1929.	—	—	1929.
6	Даринка Урсић	Велст. миклуш	Баја 1873. 23 XII.	Арад 1890.	Суботица 1894.	—	1924.	1894.
7	јереј Никола Бебић	Гад	Темишвар 1910.	Темишвар	—	свештеник са богосл. св. Саве	—	1930.

58	Живка Малашевић	Дежан	Ст. Молдава 1909. 17/XII.	Ст. Бечеј 1929.	—	Темишвар 1929.	—	1929.
59	Жива Поповић	Дента	Рудна 1902. 28/IX.	Модош 1918.	—	Темишвар 1920—1924.	—	1920.
60	Вида Фенлачки	Дињаш	Сомбор 1897. 4/IX.	Сомбор 1912.	Сомбор 1916.	—	—	1916.
61	Вера Јереј Рада Фенлачки	Дињаш	Фенлак 1896. 15/IV.	Сомбор 1913.	Сомбор 1919.	—	—	1930. 1919.
62	Вукосава Мијатов	Дињаш	Српстмартон 1901. 28/VII.	Темишвар 1918.	—	Темишвар 1921—1925.	—	1921.
63	Милка Бугарин Дошен	Ђир	Почитељ 1919.	Липа 1924.	Сомбор 1929.	—	—	1930. 1929.
64	Јереј Војислав Паскуловић	Иванда	Моноштор 1908. 7/VII.	Жомбоља 1924.	—	свештеник са богосл. св. Саве	—	1930.
65	Катица Станков	Иванда	Дињаш 1905. 29/VIII.	Темишвар 1927.	—	Темишвар 1929.	—	1927.
66	Ружица Вулетих	Кам. Ст. Ђурађ	Соколовац 1909. 19/XII.	Бела-црква 1925.	—	Темишвар 1929.	—	1926.
67	Јулијана Веселиновић	Кетфелъ	Чаково 1904. 17/XI.	Чаково 1920.	—	Темишвар 1920—1924.	—	1921.

Текући број	Име и презиме учитеља	Место службе	Место, година, дан рођења	Свршио средње школе IV. разр. место, година	Свршио учит. школу место, година	Слушао учит. течај, месец, година	Положио ис- пит на на- цион. предм.	Од када служи
18	Војислав Ђирић	Кетфелъ	Кетфелъ 1911. 13/I.	Вбечкерек 1925.	Сомбор 1929	—	—	1929.
19	Иванка Радулов	Кеча	Кеча 1911. 12/X.	—	—	2 разр. учит. шк. Лугош	—	1926.
20	Љубинка Попов	Кнез	Дињаш 1912. 10/V.	Модош 1928.	—	Темишвар 1928.	—	1928.
21	Жарко Молдован	Краљевац	Пожежева 1900. 29/IX.	Бела-црква 1917.	—	Темишвар 1929.	—	1925.
22	Васа Ђурковић	Лукаревац	Молдова 1906. 6 I.	Бела-црква 1924.	—	1 разр. учит. шк. Сомбор 1926.	—	1929.
23	Даринка Мијатов	Мали Бечкерек	Саравола 9 X,	Влстмиклуш 1920.	—	Темишвар 920-924 испит оспособ. 926	—	1920.
24	Мирина Мирков	Мунара	Дињаш 1910. 12/XII.	Темишвар 1928.	—	Темишвар 1929.	—	1928.
25	Симка Петров	Ман. св. Ђураћ	Гад	Темишвар 1928.	—	Темишвар 1929.	—	1930.

26	Војислав Веселиновић	Мехала Темишвар	Чаково	—	Темишвар 1929.	—	1929.
27	Зорка Петровић	Моноштор	Влстмиклуш 1909. 10/VIII.	Влстмиклуш 1920.	—	Темишвар 1929.	1925.
28	Велинка Остојић-Ђорђевић	Нађлак	Темишвар 1904. 22/X.	Темишвар 1919.	—	Темишвар 920—24. са учит. оспособ- љењем 1926.	1920.
29	јереј Коста Мијатов	Нађфала	Влстмиклуш 1881. 21/VIII.	Влстмиклуш 1898.	Сомбор 1902.	—	1902.
30	Илија Дишић	Нађфала	Чанад 1904. 2/III.	Влстмиклуш 1918.	—	Темишвар 920—24. учит. оспособ- љење 1926.	1920.
31	Аурелија Адамовић	Немет	Саравола 1905. 2/III.	Влстмиклуш 1919.	—	Темишвар 920—24. учит. оспособ- љење 1926.	1920.
32	Жива Пашић	Парац	Дента 1904. 27/III.	Дента 1919.	—	Темишвар 920—24. учит. оспособ- љење 1926.	1920.
33	Милена Маричић	Петрово- село	Ст. Молдава 1910. 30/X.	Бела-црква 1926.	—	Темишвар 1929.	1929.
34	Загорка Маричић	Петрово- село	Ст. Молдава 1913. 16/X.	Турнсеверин 1928.	—	Темишвар 1929.	1929.
35	Јустина Лазаров	Печка	Влстмиклуш 1909. 26/XI.	Влстмиклуш 1925.	—	Тсеверин 1927—1929.	1925.

Текући број	Име и презиме учитеља	Место службе	Место, година, дан рођења	Свршио средње школе IV. разр. место, година	Свршио учит. школу место, година	Слушао учит. течај, место, година	Положио ис- пит на предм.	Од када услужу
36	јереј Александар Поповић	Рудна	Чаково 1908. 12/IV.	Темишвар 1925.	—	свештеник са богосл. св. Саве	—	1930.
37	Зорка Гимбош	Рудна	Берзаска 1909. 22/IV.	Београд 1927.	—	Темишвар 1929.	—	1929.
38	јереј Станимир Поповић	Саравола	Ст. Чанад 1902. 16/IV.	Влстмиклуш 1914.	Сомбор 1919.	—	—	1920.
39	Јулка Јеремија	Саравола	Влстмиклуш	Влстмиклуш 1920.	—	Темишвар 1921—1924.	—	1920.
40	Мирослав Томашевић	Сока	Дивић 1902. 23/IV.	Бела-црква 1917.	—	Питешти 1927—28. Темишвар 1929.	—	1923.
41	Емилија Мартиновић	Сока	Наћлак 1909. 1/III.	Влстмиклуш 1925.	—	Темишвар 1929.	—	1929.
42	Миљивој Стојановић	Српст - Мартон	Дента 1911. 8/IV.	Дента	Темишвар 1930.	—	—	1928.
43	Смиља Рацић	Српст - Мартон	Модош 1905. 5/VIII.	Темишвар 1920.	—	Темишвар 1921—925.	—	1921.

44	јереј Теодор Рајчић	Српст.- Мартон	Влстмиклуш 1897. 28/X.	Влстмиклуш 1912.	Сомбор 1916.	—	1930	1919.
45	Предраг Бугарин	Српст.- Петар	Влстмиклуш 1900. 7/V.	Влстмиклуш 1906.	Сомбор 1920.	—	1924	1922.
46	Марија Бугарин Васиљевић	Српст.- Петар	Перјамош 1900. 7/IV.	Суботица 1914.	Суботица 1918.	—	1923	1921.
47	Видосава Игњатовић	Српст.- Петар	Темишвар 1912. 16/XII.	Темишвар 1927.	—	Темишвар 1927.	—	1929.
48	Иван Ракић	Чанад	Печка 1902. 17/V.	Арад 1910.	—	Темишвар 921—24. учит. оспособ- љење 1926.	—	1920.
49	Меланија Бугарин	Чанад	Темишвар 1912. 13/XII.	Темишвар 1927.	—	Темишвар 1929.	—	1927.
50	јереј Христифор Којић	Ченеј	М. Чанад 1886. 16/IV.	Влстмиклуш 1898.	Сомбор 1906.	—	—	1906.
51	Милан Мијатов	Ченеј	Влстмиклуш 1905. 13/III.	Влстмиклуш 1919.	—	Темишвар 920—24. учит. оспособ- љење 1926.	—	1921.
52	Јелена Лацић	Станчево	Српстпетар 1904. 12/IX.	Влстмиклуш 1922.	—	Темишвар 1929.	—	1925.
53	Олга Мошеско	Станчево	Мбечкерек 1895. 4/II.	Каменина 1921.	—	Кампулунг 19 6 Р. Валчеа 1927. Темишвар 1929.	—	1922.

Текучи број	Име и презиме учитеља	Место службе	Место, година, дан рођења	Свршио средње школе IV. разр. место, година	Свршио учит. школу место, година	Слушао учит. течај, место, година	Положио ис- пит на исп. предм.	Од када службо
54	Вера Старасолска	Темишвар Град	Бела-цркве 1879. 1/X.	Београд 1890.	Београд 1896.	—	1924.	1922.
55	Невенка Томин	Темишвар Фабрика	Викинда 1903. 24/IX.	Темишвар 1920.	—	Темишвар 920—24. учит. оспособ- љење 1926.	—	1920.
56	Младен Станишић	Толвадија	Дента 1910. 1/VII.	Дента 1927.	—	Темишвар 1929.	—	1927.
57	Лепосава Лазаров	Торња	Влстмиклуш 1911. 26/III.	Влстмиклуш 1925.	—	Р. Влчеа 1927. Темишвар 1929.	—	1926.
58	Катица Шилић Малетић	Фенлак	Новисад 1877. 12/VIII.	Новисад 1893.	Сомбор 1897.	—	1924.	1898.
59	Никола Малетић	Фенлак	Срптитош 1871. 15/XII	Титош 1901.	Сомбор 1907.	—	1926.	1906.
60	Жива Лукић	Фењ	Пардањ 1894. 29/VII.	Новибечеј 1924.	—	Темишвар 1929.	—	1925.
61	јереј Георгије Терзић	Чаково	Влстмиклуш 1896. 15/III.	Влстмиклуш 1915.	Сомбор 1920.	—	1924.	1920.
62	Манојло Попов	Темишвар	Долова 1888. 24/V.	Панчево 1906.	Сомбор 1910.	—	1923.	1910.

Учитељски подмладак Епархије темишварске 1930—1931. године.

Да би се створио јак кадар оспособљених учитеља за српске вероисповедне основне школе у Румунији Преосвећени Господин Епископ Дијецезан Георгије је извео да се један део будућих учитеља спрема у Југославији и један део у Румунији. Спрема се у Југославији 12 ученика а у Румунији 6 ученика.

Похађају учит. школе у Југославији са обавезом да служе на срп. вероисповедним основним школама у Румунији следећи:

Пеши разред у Сомбору: 1. Јулија Петровић из Вел. Св. Миклуша, 2. Катица Степановић из Моноштора, 3. Иван Стаморан из Нађфале, у Вршцу: 4. Лазар Адамовић из Варјаша.

Чешврши разред у Сомбору: 5. Љубинка Савић из Вел. Св. Миклуша, у Вршцу: 6. Стеван Журжевић из Ст. Молдаве, 7. Драгомир Лукић из Варјаша.

Трећи разред у Новом-Саду: 8. Лукреција Ђорђевић из Темишвара, у Београду: 9. Милан Мирков из Дињаша.

Други разред у Вршцу: 10. Станимир Адамовић из Фенлака, 11. Александра Црнић из Златице.

Први разред у Вршцу: 12. Вукосава Орбуловић из Варјаша.

Предспрема: четири разреда средње школе и учитељска школа од пет година по новом наставном плану.

Учитељску школу у Темишвару похађају следећи питомци:

1. Стеван Марковић, 2. Звонимир Обрадов, 3.

Љубомир Обрадов, 5. Јован Поповић, 6. Георгије Даничков.

Предспрема : основна школа, а учитељска школа траје после основне школе седам година.

Црквени и школски

иметак у земљи 1930. године

Српска црква и школа има у Краљевини Румунији осим зграда, школских дворана и учитељских станова, те парохијских домова крајем 1930. године укупно 3144 јутра, 642□ хв. поседа у земљи.

Посед у земљи дели се на неколико група према власнику. Тако има иметка у земљи :

Епископија темишварска	7 ј.	93□ хв.
Јерархијски фонд	111 "	" "
Манастир Бездин	160 "	" "
Манастир Св. Георгије	202 "	" "
Манастир Златица	49 "	" "
Манастир Кусић	23 "	" "
Манастир Базијаш	2 "	" "
Оставина Агора Гал	0 "	835 " "
Све црквено школске општине	2589 "	1314 " "
<hr/>		
Српска црква и школа има свега		
укупно данас	3144 ј.	642□ хв.

Српска црква и школа пре спровођења аграрне реформе имала је 7217 ј. 389□ хвати поседа у земљи. Спровођењем Аграрног закона изгубљено је 4095 ј. 1347□ хв. земље.

Пре Аграрног закона имали су поседа у земљи :

Митрополија (пустара Цера)	192 ј.	468 □ хв.
Јерархијски фонд (залишне сесије)	277 "	18 " "
Епископија (епископски врт)	7 "	93 " "
Сви Манастири	3685 "	
Оставина Агора Гал	31 "	235 " "
Све црквене општине	3024 "	1175 " "
Свега	7217 ј.	389 □ хв.

Ако сравнимо стање пре и после аграра видимо да је Митрополијски иметак потпуно изгубљен да је од Ман. иметка изгубљено . 3272 ј. □ хв. да је од иметка Агора Гал изгубљено 30 " 1000 " " да је од иметка јерархијског фонда изгубљено 166 " 18 " " да је од иметка црквених општина изгубљено 434 " 1461 " " да је укупно изгубљено . . 4095 ј. 1347 □ хв.

Приказујемо сумаран преглед укупног иметка и делимичан преглед црквеноопштинског иметка пре и после аграрног закона са стањем од 31/XII. 1930. године.

Преглед целокупног иметка пре и после Аграрног закона

	пре агр.	после агр.	више	мање
Митрополијски иметак	192. 468	— . —	— . —	192. 468
Епископијски иметак	7. 93	7. 93	— . —	— . —
Иметак јерарх. фонда	277. 18	111. —	— . —	166. 18
„ Ман. Бездин	2381. —	160. —	— . —	2221. —
„ „ Св. Ђурађ	1230. —	202. —	— . —	1028. —
„ „ Златица	72. —	49. —	— . —	23. —
„ „ Кусић	— —	23. —	23. —	— —
„ „ Базијаш	2. —	2. —	— . —	— —
„ остав. Агора Гал	31. 235	— 835	— . —	30.1000
„ цркв. општина	3024.1175	2589.1314	— . —	434.1461
	7217. 389	3144. 642	23. —	4095.1347

И С К А З

земљишног поседа појединих црквених општина пре и после спровођења аграрне реформе.
Стање 31/XII. 1930.

Тек. број	Црквена општина	пре агр. реформе имала		данас има		Има				Примедба	
		ј.	хв.	ј.	хв.	више		мање			
						ј.	хв.	ј.	хв.		
1	Арад	33	524	44	1314	11	790	—	—	—	—
2	Арад-Гај	39	800	49	800	10	—	—	—	—	—
3	Белобрешка	11	—	11	—	—	—	—	—	—	—
4	Варјаш	33	1000	50	1000	17	—	—	—	—	—
5	Вел. св. Миклуш	174	1214	66	252	—	—	108	962	—	—
6	Гад	35	202	61	202	26	—	—	—	—	—
7	Дежан	34	400	50	400	16	—	—	—	—	—
8	Дињаш	140	800	65	800	—	—	75	—	—	—
9	Дента	61	1200	61	1200	—	—	—	—	—	—
10	Д.-Љупкова	42	1361	57	873	14	1112	—	—	—	—

11	Бир	36	400	48	400	12	—	—	—
12	Златица	44	400	44	400	—	—	—	—
13	Иванда	33	1196	50	1196	17	—	—	—
14	К. св. Бураб	4	—	29	—	25	—	—	—
15	Кнез	57	797	50	797	—	7	—	—
16	Кетфељ	65	—	72	—	7	—	—	—
17	Кеча	39	441	43	441	4	—	—	—
18	Краљевац	35	800	35	800	—	—	—	—
19	Лесковица	46	1597	46	1597	—	—	—	—
20	Лукаревац	32	200	53	200	21	—	—	—
21	Луговет	101	227	101	227	—	—	—	—
22	М.-Бечкерек	34	—	44	—	10	—	—	—
23	Мали-Гај	15	—	15	—	—	—	—	—
24	Мачевић	33	70	33	70	—	—	—	—
25	Моноштор	29	400	55	400	26	—	—	—
26	Набљак	73	1092	66	—	—	7	1092	—

Тек. број	Црквена општина	пре агр. реформе имала		данас има		Има				Примедба	
		ј.	хв.	ј.	хв.	више		мање			
						ј.	хв.	ј.	хв.		
27	Нађфала	54	20	54	20	—	—	—	—	—	—
28	Немет	36	875	39	875	3	—	—	—	—	—
29	Овсеница	35	1133	32	—	—	—	3	1133	—	—
30	Парац	44	1368	63	1247	18	1479	—	—	—	—
31	Петровосело	137	634	74	230	—	—	63	404	—	—
32	Печка	27	10	57	967	30	957	—	—	—	—
33	Радимна	29	700	29	700	—	—	—	—	—	—
34	Саравола	178	417	42	695	—	—	135	1322	—	—
35	Рудна	47	735	55	1420	8	685	—	—	—	—
36	Сока	32	271	51	271	19	—	—	—	—	—
37	Срп. св. Петар	119	1131	91	1131	—	—	28	—	—	—
38	Ст. Молдава	75	122	75	122	—	—	—	—	—	—
39	Срп. св. Мартон	112	1022	49	1022	—	—	63	—	—	—

												Остало у Југославији
40	Соколовац	147	775	46	550	—	—	—	—	—	—	—
41	Срп. Чанад	37	1154	73	656	35	1102	—	—	—	—	—
42	Срп. Пожежена	18	465	18	465	—	—	—	—	—	—	—
43	Срп. Ченеј	48	1078	55	1078	7	—	—	—	—	—	—
44	Станчево	45	—	45	—	—	—	—	—	—	—	—
45	Темишвар-Град	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
46	Тем.-Мехала	98	19	68	19	—	—	30	—	—	—	—
47	Темишвар-Фабрика	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
48	Тодвадија	40	1200	60	400	19	800	—	—	—	—	—
49	Торња	26	—	26	—	—	—	—	—	—	—	—
50	Фенлак	47	400	53	400	6	—	—	—	—	—	—
51	Фењ	30	—	40	—	10	—	—	—	—	—	—
52	Чаково	257	48	70	—	—	—	187	—	—	48	—
53	Свињица	10	1277	10	1277	—	—	—	—	—	—	—
ЈУГОСЛАВИЈА												

ЗАКЛАДЕ

православних Срба којима рукују правосл. српске црквене општине Епархије
Темишварске у Румунији.

Наводимо до сада прикупљене податке о закладама које су побожни Срби оставили на ру-
ковање појединим црквеним општинама с тим да се овај приказ проширује и временом
створи поуздана историја дарова св. српској цркви у Румунији.

Редни бр.	Цркв. општ. где је заклада	Оснивалац закладе	Основана — године	Сврха закладе	Основа завештања	Ко управ- ља за- кладом
1	Дињаш	Жива Путић и Зорка Стефановић	3/16 IX. 1905.	Парастос о св. Ни- коли за дароватеље	Кућа гр. бр. 256, у простору од 885 хв. бр. 1054 оранице 800 хв. оранице 1 ј бр. гр. 704 б. оранице бр. 800 1834 хв. са излазом	Цркв. општ. одобр. ЕАО. 1016/1051. 1904.
2	Дињаш	Андрија Павлов	19/IX. 1906.	Чување у реду гроб- нице и парастос о св. Николи	11 јутара оранице гр. бр. 696 кат. бр 1475 са однос- ним делом излазали	Цркв. општ. одобр. А. 1512/1221 из 1906.
3	Диња	Јаша Иванов	6/XI. 1910.	Да се купи барјак цркв. О летњем и зимском св. Николи парастос	3181 круна	Цркв. општ. тестамент бр 265/3 1910.

4	Дињаш	Милан Тешан	23/XII. 1907.	Парастос о св. Николл (7/XII.) за покој своје душе и сина Миливоја помен о летњем св. Николи	2000 кр.	Цркв. општ. одобр. ЕАО. К. 226 из 1915. II. 196 из 1916.
5	Кетфелъ	Паја Петров	3/V. 1925.	Парастос на св. Парас- кеву за себе и супругу Милеву Петров рђ. Јованов	4 јутра ораће земље	Цркв. општ. одобр. АО. 554/362 из 1925.
6	Кетфелъ	Велинка Росић рђ. Жикић	8/V. 1925.	Парастос на Цвети за себе и родит. Тиму и Пијаду Жикић	3 јутра ораће земље	Цркв. општ. одобр. ЕАО. 555/362 из 1925.
7	Кетфелъ	Босиљка уд. Милоша Рајића рђ. Грбин	16/29. VI. 1913.	Парастос и прели- вање гроба о св. Јо- вану (7. јануара)	3 јутра 1067□ кв. хв.	Цркв. општ. одобр. ЕАО. К. 1622/II. 1502 из 1913.
8	Саравола	Дина Опрић	12/25. VIII. 1907.	Парастос о св. Петки за спомен мужа Аксе и сина Саве	2 јутра ораће земље	Цркв. општ. одобр. ЕАО. 1853/492 из 1907.
9	Саравола	Север Веселиновић и жена му Јудита рђ. Чоков	28/V. 10/VI. 1917.	За одевање сиромашне школске деце после смрти парастос о св. Николи	2000 кр. (уписано у ратни зајам А. Угарске)	Цркв. општ. одобр. ЕАО. 1361/II. 786 из 1918.
10	Саравола	Пера Ђурђев	29/XII. 11/I. 1908	Парастос о св. Ђурђу у спомен свој и жене му Наталије	1 јутро ораће земље гр. бр. 5267.	Цркв. општ. ЕАО. одобр. А. 61/1307 од 1908. 8/21. II. 1908

Редни бр.	Цркв. општ. Свјде је заклада	Оснивалац закладе	Основана године	Сврха закладе	Основа завештања	Ко управ- ља за- кладом
11	Саравола	Кристина Шилић	24/VI. 7/VII. 1907.	Парастос о св. Николи 8/XII.	1600 кр. и 2 велика дуката	Цркв. општ. ЕАО. одобр. А. 1858/1451. из 1907.
12	Ивранда	Стева Станојевић	1908-	Парастосуална за- клада	2 јутра земље	Цркв. општ.
13	Кнез Келф	Ђока Николић	3/16. I. 1916.	Издржавање српске шк. у Кнезу има се подићи крст на гробу парастос о св. Николи	4 јутра 1400 □ хв. ливаде 4 ј. 800 □ хв. оранице 1400 □ хв. винограда	Цркв. општ. одобр. К. 1049/II. 863 1916
14	Немет Келф	Милош Јаковљевић	11/24. VI. 1904.	Помен у цркви и на гробу други дан ускурса за покриће најважнијих цркв. потреба	800 кр.	Цркв. општ. одобр. А. 1466/II. 912.
15	М.-Бечкерек Келф	Катица Надашки	12/XII. 1913.	Парастос о св. Па- раскеви	400 круна	Цркв. општ. одобр. К. 3124/II. 2093. из 1913.
16	Чаково Цркви	Мита Рошуловић	13/25. II. 1889.	Фонд за издржавање срп. прав. свештеника и срп. вероиспов. учитеља, старање за гробницу, има се гвожђем оградити и држање парастоса	У Чакову кућа бр. 113/ 109 са 2 ј. баште 69 ј. ораће земље грунт. бр. 104 кућа бр. 569 кућа бр. 633 са баштом у Петромању 44 ј. 1160 □ хв. земље гр. бр. 35,1 ј. 1096 □ хв. гр. бр. 94—8 ј. 800 □ хв. баште гр. бр. 479—6 ј. земље гр. бр. 539.	Цркв. општ.

17 58	Чаково Фењ	уд. Катица Ђорџа Николајевић рђ. Живановић	10 IV, 1915.	Дарује кућу за па- рох стан парастос на дансмрти своје и мужа	кућа бр. 479 и бр. 480	Цркв. општ. одобр. ЕАО. 1044, 1274/ 872 из 1904.
18 30	Фењ	Лаура Мочоњи од Чернојевић	20/V, 1885.	Одржање школске зграде	За земљиште грунт бр. 270 плаћа 400 форин'и од које је своте сазида српска школа	Цркв. општ. одобр. АО. 157/224 ех. 1885.
19 32	Фењ	Лаура Мочоњи од Чернојевић	20/V, 1885.	Употреба костурнице у цркви подигнуте с тим да је црква српска и служба у њој само на словенском језику	Из 400 фор. за продат плац и са новцем цркв. општин. у своти од 6596.08 кр. уз жртве да- роватељке сазида српска црква	Цркв. општ. у Фењу одобр. АО. 157/224 885. К. М. 557 ех. 1887. Е. М. 648.
20 34	Торња	Жива Глуваков и Марица рђ, Божидар	1/I. 1916.	Парастос о св. Геор- гију 23. априла	400 круна	Цркв. општ. К 2367 II. 1916.
21 33	Темишвар- Фабрика	Епископ Задарски Димитрије	5/X. 1923.	Парастос на св. Три- фуна 1. фебр. протоје- реју Трифуну Бранко- вићу бившем пароху Тем.-Фабричком и др- жање у реду гробнице	10000 леја	Цркв. општ. одобр. ЕАО, А. 415/322 из 1914.
22 35	Темишвар- Фабрика	Породица Савић	5/X. 1923.	Спомен о Ђурђев дану у св. храму и да се одржава у реду гробница	1000 круна улож. прво Темишв. бр. 131650.	Оставина 26/VII. 1919.

Редни бр.	Цркв. општ. где је заклада	Оснивалац закладе	Основана године	Сврха закладе	Основа завештања	Ко управ- ља за- кладом
23	Темишвар- Фабрика	уд. Емилија Нико- лајевић рђ. Живановић	10 IV. 1915.	Чување и у реду др- жање гробнице на гробљу у Фабрици	1000 круна	Цркв. општ. тестамент од 10/IV. 905. бр. 4091/915.
24	Арад	Српски грађани у Араду	година 1798.	Васпитна школска за- клада за обучавање српске деце	У новцу леја 42879 13	До 1880. ос- нивачи од тада школ- ски одбор А. 78/140 из 1880.
25	Арад	Српски грађани у Араду	година 1800.	Фундација сиротих уд. по дела милостиње си- ротим удовицама	У новцу леја 1991.32	Цркв. општ.
26	Арад	Српски грађани у Араду	година око 1800.	Фундација из које се набавља обућа сиро машној школ. деци	У новцу леја 2147 65	Цркв. општ.
27	Арад	Павле Марковић из Арада	25. нов. 1827.	Стипендија за два ученика	Основа 1400 фрин. сада 3999.63 леја	Цркв. општ. бр. 145, 571/ II из 1916.
28	А а	17 срба грађана из Арада	разна доба	Одржање парастоса	Данас у новцу 1940.52 леја	Цркв. општ.

29	Арад	Сава Текелија	1811. године	Награда свештенику за проведи у храму св. Ап. Петра и Павла	Основано са 1000 форин. данас 5240,21 леја	Цркв. општ.
30	Арад	Михаило и Катарина Телечан	1905.	За васпитање добрих и божјих српкиња	Основано са 20.000 круна	Цркв. општ.
31	Арад	уд. Николе Адамо- вића рђ. Хермине Телечан	1916.	Парастосуална заклада о св. Архангелу Михаилу за покој душе Николе Адамовић Хермине рђ Телечан Арсенија Илића и супруге	Основано са 1000 круна	Цркв. општ.
32	Арад	Павле Марковић из Арада	1827.	Парастос основатељу	Основано са 500 форин.	Цркв. општ.
33	Арад	Павле Марковић из Арада	1827	Од камате помагање левет удовица о го- дишњем парастосу	Основа 1500 форин.	Цркв. општ.
34	Арад	Павле Марковић из Арада	1827.	Награда свештенику за вечито помињање	Основа 500 фор.	Цркв. општ.
35	Арад	Сава Текелија	1 марта 1822.	За куп. општ. дома за побољшање берива свештеника	20.000 форината	Цркв. општ.

Редни бр.	Цркв. општ. где је заклада	Оснивалац закладе	Основана године	Сврха закладе	Основа завештања	Ко управља закладом
36	Темишвар-Фабрика	Јован Јоановић	13 јан. 1852.	Помен шест пута год. о највећим празницима свешт. награда од 20 фор. год. а цркв. свеће за олтар из прихода Јелена и општ. дома	Основа 800 форин.	Цркв. општ. тестаменат од 13/I. 1852.
37	Темишвар-Град	Срби из Темишвара	1823. год	Прилозима сазидан општински дом за издржавање пароха капелана и ђакона појца и црквене њака поскураче и праље св. храма	Сазидан прилозима и зајам који се амортизирао током година	Цркв. општ
38	Темишвар-Град	Персида удова Макри Стојковић из Темишвара	29. јуна 1849.	Стипендијска заклада за стално помагање без своје кривице о сиротелих и некад имућних српских породица и личности из Темишвара	Кућа у граду ул. Ген. Драгалина бр. 3.	Цркв. општ.
39	Темишвар-Град	Софија Скарлато Павловић	20. фебр. 1867.	Стипендијска заклада за помагање ученика у средњим и вишим школама	Кућа у граду ул. Примарија бр. 1.	Цркв. општ.

40	Темишвар- Град	Александар Крајник	9. дец. 1900.	Парастосуална заклада за одржавање парастоса сваке године 20/IX. за оца Мојсија и матер Ану по старом датуму 1/V. за сестру Анастасију 30. авг. за осниватеља	5000 круна	Цркв. општ. тестамент има да се сваке год. у једној сед- ници скупш. чита
41	Темишвар- Град	Александар Крајник	9. дец. 1900.	Заклада за држање у реду гробнице	1400 круна	Црквена општина
42	Темишвар- Град	Александар Крајник	9. дец. 1900.	Заклада за купова- ње утвари цркве градске	5000 кр. не дџра се док не достигне своту од 10.000 кр.	Црквена општина
43	Темишвар- Фабрика	Александар Крајник	9. дец. 1900.	Заклада за купова- ње утвари црквених цркве фабричке	4000 круна има се тро- шиги када постигне своту од 8000 круна	Црквена општина
44	Темишвар- Град	Александар Крајник	26. дец. 1906.	Заклада за куп. Балда- хина (неба) с тим да носи његово име	Основа 2000 кр.	Црквена општина
45	Темишвар- Град	Димитрије Деспо- товић	1927.	Парастосуална заклада о празнику св. влч. Ге- оргија и држање у реду гробнице у гробљу градском	Основа 1500 л.	Црквена општина

Уметност и старина по храмовима правосл. српске Епархије Темишварске.

По храмовима Епархије темишварске Манастирима и Епископском двору темишварском, има лепих уметничких старина које показују снагу и јачину нашу у прошлости. На исте би требало обратити пажњу да се очувају. Набрајамо до сада забележене уметничке старине с тим да овај попис није потпун и да би га требало допуњавати и временом створити потпуну слику уметничких старина које се налазе по храмовима Епархије наше. Ниже набројане старине доказују да су наши стари много жртвовали за украс светиња српских.

Ређамо све до сада забележене уметне старине у нашим храмовима, по појединим манастирима и црквеним општинама.

Манастир Бездин :

1. Св. Јевађеље, сребром оковано 1731. године (донесено из Ман. Винче),
2. Путир са написом „Никола попа Стојан“ 1786. год.,
3. Икона пресвете Богородице из 1800. год.,
4. Иконостас из 1802. године, Сликао Јаков Орфелин 19. нов. 1802. год.,
5. На трону преосв. Богородице налази се Копија чудотворног образа Пресв. Богородице коју су сребром оковану и камењем украшену у сребрном оквиру братија из Ман. Винче у Србији под Игуманом Теодосијем Веселиновићем 1740. године пренели испред гоњења Турака,
6. 1 лжица сребрна из Винче 1730. године.
7. На бакру резане копије образа чудотворног образа пресвете Богоматере од 1774., 1734. и 1762. године.

8. П о р т р е т и :

Дионисије Живојновић, архим. бездински, рођен 1720. у Београду, лик рађен 24/VI. 1756. године служио као архимандрит од 1/III. 1751—1777.

Јован Георгијевић архиеп. и митрополит. бивши Епископ вршачки. Сазидао Еписк. двор у Вршцу, умро 13/V. 1773.

Софроније Кириловић, еписк. темишварски и админ. Епархије будимске 1788.

Августин Петровић, архим. Ман. Бездина 1812. Родио се у Суботици 1761, замонашен у св. Ђурђу 1785, умро 1824. сахрањен у капели. Лик радио Сава Петровић.

Максим Мануиловић еписк. темишварски 1835, 29. марта. Лик радио Сава Петровић.

Јосиф Путник епископ темишварски 1829, пређе Епископ Пакрачки, администратор Епархије арадске. Умро у Шиманди 4 XI. 1830, и сахрањен у саборној цркви у Темишвару сликао: Сава Петровић.

Стефан Стратимировић архиеп. и митрополит карловачки. Умро 23/IX. 1836. Сликао: Димитрије Аврамовић из Новог сада 1834.

Стефан Станковић архиеп. и митрополит карловачки

Пантелејмон Живковић, еп. темишварски посвећен 16/VIII. 1834, за епископа далматинског, премештен 20/X. 1834, у будимску, а 26 V. 1839. у темишварску. Умро 10/III. 1851.

Нестор Јовановић, архим. бездински 1829, родом из фогараша, игуман Манастира Бешенова 1824. Епископ Арадски. Умро фебруара 1930. Сахрањен у Араду.

Јосиф Рајачић архиеп. и митрополит карловачки и патријарх српски. Оригинал слике Сводоба из Беча копирао 12. дец. 1849. Сава Петровић из Темишвара.

Самуил Маширевић, архиеп. и митрополит карловачки и патријарх српски. Умро 7. јануара 1870. у Ср. Карловцима. Сликао Н. Радонић 1858.

Јустин Јоановић, Осечанин, архимандрит бездински, доцније Епископ будимски Постриженик Гргетег, архимандрит бездински 1829.

Сергије Каћански епископ карлштатски пре архим. бездински 1859, 6 јануара умро у Темишвару и сахрањен у Ман. Бездину.

Теофан Живковић, архим. Бездински и потом Епископ карлштатски архим. бездински 14. нов. 1865, посвећен за Епископа горњокарловачког 15. септ. 1874. Умро у Плашком.

Теодосије Веселиновић игуман Манастира Винче у Србији, затим игуман и архимандрит Бездински дошао у Манастир 1740. Умро 1750. године.

Никанор Недељковић игуман и настојатељ Бездина. Рођен у Варјашу 17 IX. 1847. за игумана произведен 28/VII. 9/VIII. 1886. Умро 21 VIII. 4 IX. 1894. у Бездину.

Вел. св. Миклуш :

Иконостас из 1806. Сликао Светозар Теодоровић живописац.

Ман. св. Ђураћ :

1. Ручни крст, сребром позлаћен из 1741. године,
2. Прстен златан са Дијамантима (три реда камена),
3. Панагија сребрна са ланцем,
4. Икона Распећа Христовог 200/122. рад Јоаникија Милковић 1796.,
6. Србљак из 1769. године,
7. Крмчија, руком писано 1623. године,
8. Пентикостар, руком писан 1537. године,
9. Еванђеље, руком писано 1529. године,
10. Октоих, руком писан 1537. године,
11. Типих, руком писан 1623 године,
12. Минеј за јануар руком писан 1519. године.
13. Минеј за фебруар, јули, август, новембар, руком писан 1623. г.

Иконостас и трон Матере Божије у манастирској цркви израдио сликар Јован Исајловић из Даља 1803. године.

Сав свод зидови и кубе у Манастирској цркви живописао сликар Павле Ђурђев из Сен Ђурђа 1799.

Свод у трапезарији, света тројица и четири евангелиста рађено од сликара Адамовића из Темишвара 1850.

Икона Распјатије Христово сликао јмн. Јоаникије Николић 1796. године.

Саравола :

1. крст позлаћен из 1811. године,
2. проскомидија из 1792. године,
3. Еванђеље издање руско из 1644. године.

Парац :

1. Одежда зелена са гранама, свилена из 1798. године
- Петохлебница од алпака из 1800.

Немет :

1. Антологион из 17. века.
2. Псалтир, рукописна србуља, незна се из кога доба.
3. Ручни крст од дрвета. Поклон Стевана пл. Дамаскина од Немета био је својина деде му проте Арадског Стефана из 18. века.
4. Четири престолне иконе радио Љубомир Александровић 1869. године. Остали део иконостаса радио Душан Алексић 1869 и 1870.
5. Дрворезачки посао радио Лазар Јанић иконорезац из Арада 1869. и 1871. године. Златарски посао радио Васа Дерешће 1871. из Арада.

Чаково :

1. Икона град Јерусалим. Израђена масном бојом. Промер *100 цм. х. 175. Радио Недељко Поповић молер 1778. г.
2. Епитрахил од црвеног плиша. На њему израђени ликови светитеља свилом и златом. Натпис : Спиридон Поповић парох града Чаково 1788.
3. Проскомидија руком писана на пергаменту. Величине 75×50 цм. Натпис : Написао сију проскомидију Сава Стефановић магист. модошки, житељ чаковачки 1780 године.

4. Радови Недељка Поповића су следеће иконе :

1. Свечан Улазак Спаситељев у Јерусалим	1778. г.	
2. Благовести	1778. "	
3. Глава Јована Крститеља	1776. "	16/XII.
4. Васкресење	1778. "	15/III.
5. Рождество Богородице	1779. "	
6. Покров Пресвете Богородице	1776. "	
7. Преображење	1776. "	
8. Козма и Дамјан	1776. "	
9. Јован Крститељ	1776. "	

Осим горе назначених 9 целивајућих икона има још и других из истога доба. Из композиције боја може се закључити да су и следеће целивајуће иконе рад Недељка Поповића :

1. Богојавленије	1776. год.	
2. Сретеније	1777. "	
3. 40 мученика	1777. "	
4. Сошествије свјатаго Духа	1776. "	
5. Рождество Г. Исуса Христа	1776. "	
7. Арх. Михајло	1776. "	
7. Икона града Јерусалима из	1773. "	100/180 цм. пот Попови

Од црквених утвари и сасуда вредно је споменути :

1. Велики ручни Крст од сребра позлаћен са дивним и прецизним дрворезом у средини из 1878. год.

2. Петохљебница од чистог сребра са уметничком израдом лика Спаситеља и четири Еванђелиста, поклон црквеног тутора Георгија Капамације из 1774. год.

Утиснут натпис на Петохљебници је следећи :

Сија Петохљебница Цркве Чаковачке Храма Успенија Пресвјатаја Богородице. Љета Господња 1774. Декембра 9. Епитроп Георгије Капамација.

3. Велики сребрни путир позлаћен, са дивним резovima у тежини од 1 кгр. 5 декгр.

Гад :

У св. храму на иконостасу 4 престолне иконе са натписом : откупио Богосав Гађанов 1771. год. месеца 9. дне (на једној) на другој натпис : „откупи Ђурађ Михаиловић сликао Поповић“.

Темишвар :

У Епископском двору темишварском налази се леп број портрета старијих и новијих епископа темишварских и црквених достојанственика. Већи део радова је оригинал наших старих уметника.

Налазе се портрети следећих Епископа :

Никола Димитријевић 1728—1744.

Георгије Поповић 1745—1757. сазидао Епископски двор, темишварски и саборну цркву темишварску.

Вићентије Јовановић Видак 1759—1774.

Мојсије Путник 1774—1781.

Софроније Кириловић 1781—1786.

Петар Петровић 1786—1800.

Стефан Авакумовић 1801—1822.

Јосиф Путник 1828—1830.

Максим Манојловић 1833—1838.

Пантелејмон Живковић 1839—1851.

Самуило Маширевић 1853—1864.

Антоније Нако 1864—1871.

Георгије Војновић 1871—1881.

Георгије Бранковић 1882—1890.

Никанор Поповић 1891—1901.

Георгије Летић 1904.

Јосиф Рајачић 1848—1861.

Стефан Стратимировић 1790—1836

Стефан Станковић 1837—1841.

Герман Анђелић 1881—1888.

Владика Раде рад непознатог уметника.

Два непозната лика Епископа из старијих времена.

У Епископском двору се налазе оригиналне копије ликове Јосифа Хабсбурга и царице Марије Терезије. Посебно се налази дивна икона св. Бурађ на коњу како побеђује аждају, оригиналан рад Стевана Алексића академског сликара (икона је својина Преосв. Господина Епископа Георгија Летића).

Тамишвар-Град св. Храм:

I. Св. Еванђеље издања московског од 1786. увезано у тврд повез сребром оковано на коме су на предњој страни у емајлу израђена четири евангелиста са Распећем на среди, а на стражњој иконе у емајлу у четири врха: Крштење Христово, Рођење Христово, Преображење Христово, Воскресење Христово а у средини исто тако Вазнесење Христово. На корицама је у сребру изрезан следећи упис:

„Сије свјашченоје Евангелије цркве храма Вознесенија Христова јаже во градје темишварје, при православном Епископје темишварском Г. Викентиј Јоановичје—Видак, с образи и сребром украсисја и удјеласја 1762“.

Изгледа да су корице прво имале еванђеље старијег издања, па је доцније уметнуто издање од 1786.

II. Ручни велики крст од сребра позлаћен са зрацима на истом упис у доњем делу:

„Сеј крест цркве Вознесенија Христова јаже во градје темишварје при православном Епископје Г. Викентии Јоановичје—Видак, сребром, златом и камењем удјеласја и украсисја 1762“.

III. Ручни крст од сребра са окованим крстом од дрвета. На крсту има натпис:

„Православном свештенику Кузману Станич у спомен на дан св. Саве 1861. у Вуковару. Поштоватељи“

IV. Дарохранионица у облику цркве са три тороња од сребра. Иста има напис :

„Приложио 1911, Георгије Епископ“.

Стара дарохранионица у облику крста са фијоком у којој је доцније стављена сребрна кутија од шеженога сребра у величини од 15—10 см. и висине 5 см. На истој слова С. М. 1889.

V. Плаштаница из године 1784, диван ручни рад од свиле и злата. Иста има у врху са леве стране израђен брежуљак на њему три крста од којих је истакнут средњи на коме је Христос разапет, са леве стране пак зграда једног Манастира. Ниже у угловима четири евангелиста у средини са леве стране зграда манастира, са десне пак гроб са кога анђео скида камену плочу. У средини крст у висини опкољен ликовима, на њега прислоњено копље и сунђер везан на мотки, са обе стране крста два кандила, испод крста полагање Христа у гроб. Тело Христово опкољено Мајком Божијом, Маријом Магдаленом, Јосифом и Јованом.

Без ознаке године има више дарака рађених од свиле и злата.

VI. Иконостас потпун са иконама и у певницама, оригиналан рад Константина Данијела, рађен 1837—1843. Има неколико икона за целивање рад К. Данијела истог времена. Разбарије иконостаса уметнички рад Михаила Јанића из Арада 1833—36. год.

VII. Иконе за целивање :

Усековање главе св. Јована има натпис :

„В Темишварје Градје 18. марта 1857. образописац Савва Петровић.“

VIII. Чаша при венчању младенца од сребра са написом :

„Др. Светозар Димитријевић, Јулијана рођена Ристић венчали се 11. новембра 1872. и поклонили храму спасовском.

IX. Два велика светњака од кина-сребра пред престолним иконама поклон Епископа Георгија Бранковића 1889. године.

X. Небо ручни рад богат златом и свилом са написом :

„Усердијем и приложенијем благовјернаго раба Симеона Дамаскина от Немета 1856. године“.

XI. Барјака два, свилена тканина са златом и ликовима, на истима натпис :

„Приложи Господин Јосиф Барон Милутиновић от Вајкселбурга и супруга Јелисавета 1860.“

XII. Часна трапеза у светом олтару у облику стуба од црвеног мрамора. Горњи део састављен из једне плоче а стуб од више табли мраморних :

„Во славу светија јединосущнија животворјашчија и неразјелнија Тројици Оца и Сина и свјатаго Духа :

Создасја сија свјатаја и божественаја церков храма Славнаго Вознесенија Господња. Восточна Исповеданија греко православнаго јеросалимскога неунитскога закона и освјатисја при Преосвјатињешем Господинје Георгии Попович, митрополитје Темишварском и липовском в лјето 1748.“

„В њејже новиј иконостас и цјелоје внутрењеје обновљеније устроисја лјета 1840.“

XIII. Најстарија утвар црквена јесте стара пет-хлебница од чистога сребра уметнички израђена са натписом :

„Сија пјатохљебница храма темишварскога свјатаго Георгија 1735.“

XIV. Кандило велико о коме са стране висе осам малих кандила од чистога сребра уметнички израђено, шарама и резотинама украшено виси на средини храма о своду. Кандило има напис :

„Сије паликандило са осам малих окрест, благородне господин Јосиф Стаморац са сином Малешом приложиша катедрали митрополији темишварскија цркве Вознесенија Господња в спасеније своје родителеј и сродников својих, во дни преосвјашчењејшаго Митрополита Г. Г. Георгија Поповића; и кто би дерзнул сије поликандило случајем каким отјати, осуду. Рукодјеј Јоанни Панјот Македониту Темишвар 1751. априла 1.

Темишвар-Фабрика.

I. Кивот од сребра са натписом: „Сеј Кивот приложи Ч. Руфет Абацијски Цркве Храма Св. в. М. Георгија в предградији Темишварском Фабрице л. Г. 1839: „Кивот има одозго заклопац и доле једну фијоку у којој се налазе две веће капеле без заклопца и две мање са заклопцем ради чувања часних дарова.

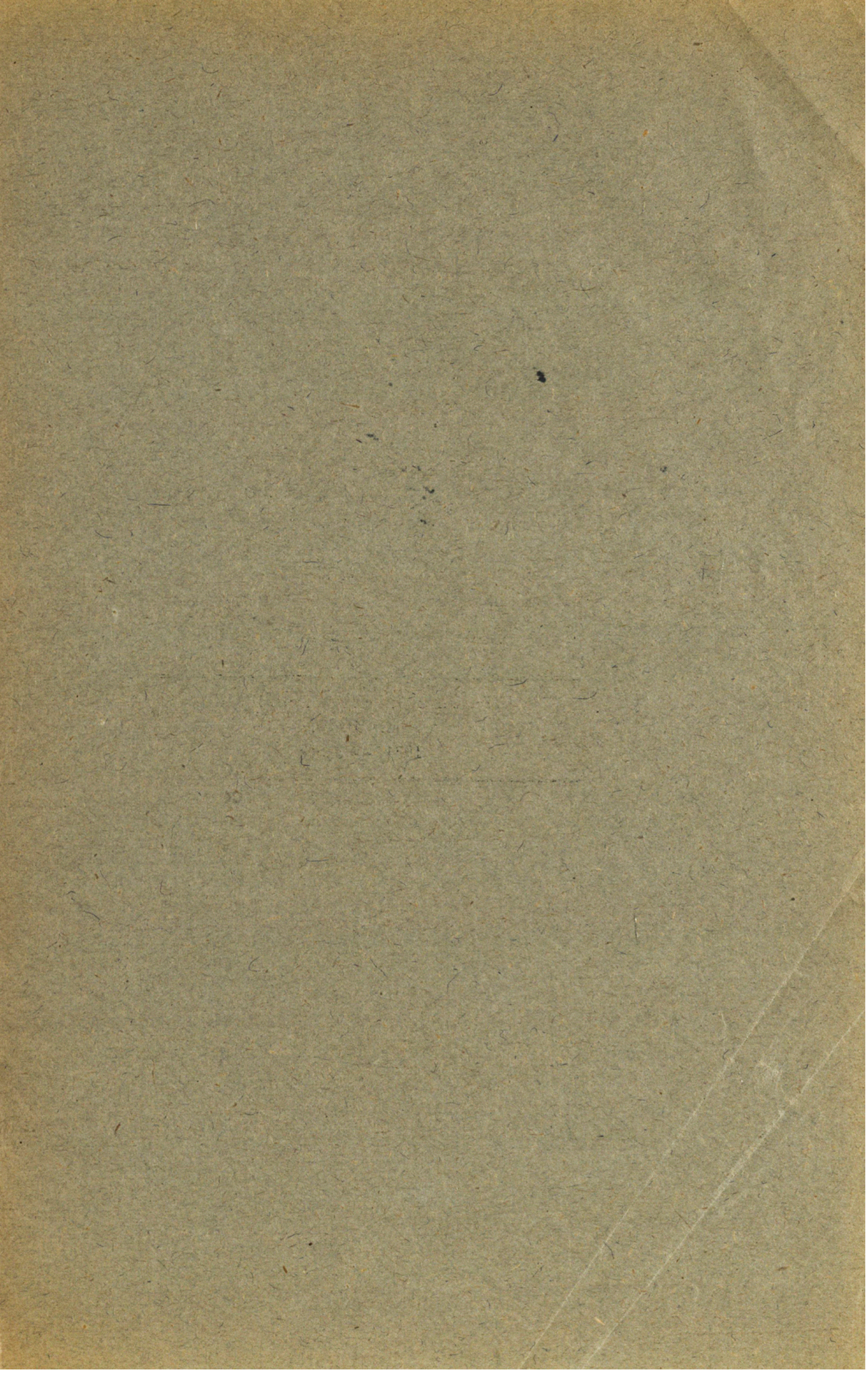
II. Евангелије. На десној корици 8 комада икона у емајлу и то: Распеће, Четири евангелиста, два анђела, храм Соломонов, на левој корици: пет икона и то: Св. Ђорђе, Рођење Христово, крштење Господње, Преображење, Васкресење Христово. Над ликом св. Ђорђа има круна. Испод лика натпис „Роду и обществу 1819. године“ Цело евангелије у сребру оковано и уметнички израђено.

III. Путир од сребра позлаћен са урезом 1742.

IV. На зиду са десне стране икона св. Георгија на коњу са уписом: иждивенијем Господара Георгија Костића Абације 1797.

V. Велика литија црквена од свиле са иконама уз натпис: „Ову заставу подиже Задруга Кобаничара Темишварских и посвећује цркви св. вел. муч. Ђорђа у Фабрици 9/V. 1868. године“.

VI. Проскомидија руком исписана, шарана украшена са потписом: „трудом својим написасију проскомидију јереј Василије Гађанов парох Модошки и даровао цркви Модошкој 1791.“

ШТАМПАРИЈА БРАЋА ЧЕНДЕШ
ТИМИШОАРА
1931. — 3256с
